

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

6 päivänä lokakuuta 2011 *

Asiassa C-443/10,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka tribunal administratif de Limoges (Ranska) on esittänyt 9.9.2010 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.9.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Philippe Bonnarde

vastaan

Agence de Services et de Paiement,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-J. Kasel sekä tuomarit A. Borg Barthet (esittelevä tuomari) ja M. Ilešič,

julkisasiamies: N. Jääskinen,
kirjaaja: hallintovirkamies A. Impellizzeri,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 19.5.2011 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja S. Menez,

- Euroopan komissio, asiamiehinään G. Wilms, A. Marghelis ja A. Kostova Bourgeix,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 34 ja SEUT 36 artiklan sekä ajoneuvojen rekisteröintiäsiakirjoista 29.4.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY (EYVL L 138, s. 57), sellaisena kuin se on muutettuna 23.12.2003 annetulla komission direktiivillä 2003/127/EY (EYVL L 10, s. 29; jäljempänä direktiivi 1999/37), 1 artiklan tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Philippe Bonnarde ja Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricolesin (Cnasea, maatilarakenteiden kehittämistä varten perustettu kansallinen keskus) pääjohtaja ja jossa on kyse siitä, että kyseisen keskuksen pääjohtaja kieltäytyi myöntämästä Bonnardelle "bonus écologique – Grenelle de l'environnement" -nimistä tukea (ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankkimista varten myönnettävä tuki, jäljempänä ympäristöbonus) toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevan esittelyauton ostamiseen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

- 3 Direktiivin 1999/37 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tätä direktiiviä sovelletaan niihin asiakirjoihin, joita jäsenvaltiot antavat ajoneuvoja rekisteröitäessä.

Tämä direktiivi ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta käyttää ajoneuvojen väliaikaiseen rekisteröintiin asiakirjoja, jotka eivät mahdollisesti kaikilta osin vastaa tämän direktiivin vaatimuksia."

- 4 Kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on annettava rekisteröintitodistus sellaisille ajoneuvoille, jotka on niiden kansallisen lainsäädännön mukaan rekisteröitävä. Todistuksessa on joko vain yksi liitteen I mukainen osa tai kaksi liitteiden I ja II mukaista osaa.”

- 5 Direktiivin 1999/37 liitteessä I olevassa II.7 kohdassa todetaan, että jäsenvaltiot voivat sisällyttää rekisteröintitodistuksen I osaan muita lisätietoja.

Kansallinen säännöstö

- 6 Ranskassa 25.12.2007 annetun vuoden 2007 lisätalousarviolain nro 2007-1824 (loi n° 2007-1824 du 25 décembre 2007, de finances rectificative pour 2007; JORF 28.12.2007, s. 21482) 63 §:n 5 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankkimista varten perustetaan tukirahasto, jonka tehtävänä on –– myöntää ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankkimista varten tukia, joita voidaan tarvittaessa täydentää saastuttavista ajoneuvoista luopumisesta maksettavilla tuilla.

Rahaston hallinnoinnista vastaavasta elimestä ja hallinnoinnin edellytyksistä säädetään asetuksella.”

- 7 Ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankintaa varten myönnettävän tuen käyttöönotosta 26.12.2007 annetun asetuksen nro 2007-1873 (décret n° 2007-1873, du 26 décembre 2007, instituant une aide à l'acquisition des véhicules propres; JORF 30.12.2007, s. 21846; jäljempänä alkuperäinen asetus nro 2007-1873), sellaisena kuin se on muutettuna 19.1.2009 annetulla asetuksella nro 2009-66 (JORF 20.1.2009, s. 1098; jäljempänä muutettu asetus nro 2007/1873), 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Tukirahasto myöntää 25.12.2007 annetun vuoden 2007 lisätalousarviolain nro 2007-1824 63 §:llä perustettua tukea ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankkimiseen kaikille henkilöille, joilla on kotipaikka tai toimipaikka Ranskassa valtion hallintoyksikköjä lukuun ottamatta ja jotka ostavat tai ottavat vuokralle sellaisen vuokrasopimuksen perusteella, johon sisältyy mahdollisuus ajoneuvon ostoon, tai vähintään kahden vuoden pituisen vuokrasopimuksen perusteella maakuljetuksia varten tarkoitettua moottoriajoneuvon, joka sinä päivänä, jona siitä laskutetaan, täyttää seuraavat edellytykset:

- 1) Se kuuluu tieliikennelain (code de la route) R. 311-1 §:ssä tarkoitettuihin henkilöautojen tai pakettiautojen luokkiin taikka sellaisten ajoneuvojen luokkiin, joiden hiilidioksidipäästöt on mitattava 16.12.1980 annetun direktiivin 80/1268/ETY tai 20.6.2007 annetun asetuksen (EY) N:o 715/2007 säännösten mukaisesti.
- 2) Sitä ei ole aikaisemmin ensirekisteröity Ranskassa tai ulkomailla
- 3) Se on rekisteröity lopullisin tunnuksin Ranskassa
- 4) Sitä ei ole tarkoitettu sitä varten, että ajoneuvon hankkija luovuttaa sen edelleen uutena ajoneuvona.

--”

- 8 Alkuperäisen asetuksen nro 2007-1873 2 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ajoneuvomerkkien jälleenmyyjille ja edustajille ei voida myöntää 1 §:ssä tarkoitettua tukea uusista henkilöautoista, jotka ne ottavat esittelykäyttöön. Edellä 1 §:ssä tarkoitettua tukijärjestelmän soveltamista varten näiden esittelykäyttöön otettujen henkilöautojen katsotaan kuitenkin olevan uusia, jos ne luovutetaan tai vuokrataan 12 kuukauden kuluessa niiden ensirekisteröinnistä.”

- 9 Muutetun asetuksen nro 2007-1873 2 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ajoneuvomerkkien jälleenmyyjille ja edustajille ei voida myöntää 1 §:ssä tarkoitettua tukea johonkin tämän pykälän 1 kohdassa määriteltyihin luokkiin kuuluvista uusista ajoneuvoista, jotka ne ottavat esittelykäyttöön. Edellä 1 §:ssä tarkoitettua tukijärjestelmän soveltamista varten näiden esittelykäyttöön Ranskassa otettujen ajoneuvojen katsotaan kuitenkin olevan uusia, jos ne luovutetaan tai vuokrataan 12 kuukauden kuluessa niiden ensirekisteröinnistä.”

- 10 Ranskassa 5.11.1984 annetun asetuksen, joka on korvattu ajoneuvojen rekisteröintiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9.2.2009 annetulla asetuksella, 29 §:ssä, jota ei muutettu, säädetään seuraavaa:

”Esittelyajoneuvoja ovat uudet ajoneuvot, joiden suurin sallittu kokonaismassa on alle 3,5 tonnia ja jotka on otettu esittelykäyttöön vähintään kolmen kuukauden ja enintään yhden vuoden ajaksi, toisin sanoen ajoneuvomerkkin jälleenmyyjät ja edustajat (valmistajat ja maahantuojat mukaan lukien) käyttävät niitä asiakkailleen suunnatussa esittelyissä, koeajoissa ja myynissä.”

Esittelykäyttöön voidaan ottaa kaikki rekisteröitävät ajoneuvot, jotka täyttävät edellä mainitut edellytykset, oli niiden tyyppi ja korimalli mikä hyvänsä (henkilöauto, moottoripyörä, pakettiauto, perävaunu ym.).

Edellä määritelty määräajat alkavat rekisteröintitodistukseen merkitystä ensirekisteröintipäivästä.

Yleisen verokoodeksin (code général des impôts) 1635 bis §:n H momentin (II) mukaisesti näille ajoneuvoille annetaan rekisteröintitodistukset maksutta. Näihin rekisteröintitodistuksiin lisätään maininta 'esittelyajoneuvo.'

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 11 Bonnarde hankki tammikuussa 2009 Belgiaan sijoittautuneelta autojen jälleenmyyjältä PSA-Belgiquele kuuluneen esittelyauton. Se oli ensirekisteröity tässä jäsenvaltiossa ennen kuin Bonnarde toi sen Ranskaan, jossa se rekisteröitiin 4.2.2009.

- 12 Bonnarde haki hankinnan johdosta ympäristöbonusta tälle vähän saastuttavalle ajoneuvolle esittelyautona, joka oli ensirekisteröity vain kahdeksaa kuukautta ennen hankintaa ja jonka mittarilukemien mukaan autolla oli ajettu noin 6 000 kilometriä.

- 13 Cnasean pääjohtaja hylkäsi 23.2.2009 tekemällään päätöksellä hakemuksen sillä perusteella, että ajoneuvo oli jo ensirekisteröity 20.5.2008 ulkomailla, nimittäin Belgiassa, ja että Bonnarde ei ollut toimittanut hänelle tehdystä pyynnöstä huolimatta rekisteröintitodistusta, jossa olisi ollut maininta ”esittelyajoneuvo”.
- 14 Pääasian kantaja nosti 28.2.2009 tästä päätöksestä kanteen tribunal administratif de Limogesissa.
- 15 Bonnarde esittää kyseisessä tuomioistuimessa, ettei Belgian lainsäädännössä säädetä sellaisen asiakirjan antamisesta, jossa olisi maininta ”esittelyajoneuvo”. Vaikka Belgian viranomaiset antavatkin rekisteröintitodistuksen kaikille esittelyajoneuvoille, missään ei ole säädetty, että siihen pitäisi sisältyä erityinen maininta ”esittelyajoneuvo”. Bonnarde katsoo, että koska hänen autonsa ei saastuta enemmän kuin ranskalainen esittelyajoneuvo, häntä syrjitään tällaisen maininnan sisältävän rekisteröintitodistuksen vaatimisen takia.
- 16 Asiassa ei riitautettu sitä, että pääasian kantajan ajoneuvolle voidaan myöntää ympäristöbonus hiilidioksidipäästöarvon perusteella. Ei ole myöskään kiistetty niitä kantajan väitteitä, jotka koskevat sekä ajoneuvon ikää ja kuntoa sekä sitä, että sellaisen Belgian kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten laatiman rekisteröintitodistuksen, jossa on maininta ”esittelyajoneuvo”, esittäminen on mahdotonta.
- 17 Tribunal administratif de Limoges katsoi, että pääasiassa annettava ratkaisu riippuu sovellettavan unionin oikeuden tulkinnasta, ja päätti lykätä asian käsittelyä esittääkseen unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko Euroopan unionin oikeuden määräyksiä ja säännöksiä, muun muassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräyksiä, joilla on tarkoitus

varmistaa vapaa liikkuvuus, ja edellä mainittujen, ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoja koskevien direktiivien säännöksiä tulkittava siten, että ne ovat esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa otetaan käyttöön ajoneuvojen rekisteröintiä varten erityinen asiakirja, kuten rekisteröintitodistus, jossa on oltava maininta 'esittelyajoneuvo' ja jonka tarkoituksen ei voida katsoa olevan direktiivin [1999/37] 1 artiklassa tarkoitettu väliaikainen rekisteröinti, ja onko niitä näin ollen tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että edun myöntämisen edellytykseksi on asetettu tällaisen asiakirjan esittäminen?

2) Jos edelliseen kysymykseen on vastattava kieltävästi, onko näitä määräyksiä ja säännöksiä tulkittava siten, että ne merkitsevät, että hankittaessa ajoneuvoa toisesta jäsenvaltiosta ei voida soveltaa kansallista lainsäädäntöä, jossa asetetaan jo rekisteröityjen ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankkimista varten myönnettävän tuen edellytykseksi, että tässä rekisteröintitodistuksessa on jäsenvaltion lain mukainen maininta 'esittelyajoneuvo', kun ajoneuvon myyjä ei itse ole voinut saada tätä tukea ja kun

- joko ostaja esittää toisessa jäsenvaltiossa laaditun, esittelyajoneuvoille tarkoitetun erityisen rekisteröintitodistuksen
- tai ajoneuvolla on ne ominaisuudet, jotka liittyvät muun muassa siihen, minä päivänä se on otettu ensimmäisen kerran käyttöön liikenteessä, ja joita kansallisessa lainsäädännössä edellytetään, jotta se voidaan luokitella esittelyajoneuvoksi?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

¹⁸ Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa tietää näillä kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, onko direktiiviä 1999/37 tai mahdollisesti SEUT 34 ja SEUT 36 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle

kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan etu voidaan myöntää ainoastaan, jos esittelyautojen rekisteröintitodistuksessa on maininta ”esittelyajoneuvo”.

Alustavat huomautukset

- 19 Aluksi on todettava, että Ranskan hallitus ja Euroopan komissio ovat tuoneet esiin, että alkuperäisen asetuksen nro 2007-1873 2 §:n 2 momentissa säädetään, että ”esittelykäyttöön otettujen henkilöautojen katsotaan kuitenkin olevan uusia, jos ne myydään tai vuokrataan 12 kuukauden kuluessa niiden ensirekisteröinnistä”, kun taas kyseiset säännökset kuuluvat muutetun asetuksen nro 2007-1873 samassa säännöksessä seuraavasti: ”Näiden esittelykäyttöön Ranskassa otettujen ajoneuvojen katsotaan kuitenkin olevan uusia, jos ne luovutetaan tai vuokrataan 12 kuukauden kuluessa niiden ensirekisteröinnistä”.
- 20 Tästä on täsmennettävä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien kysyy unionin tuomioistuimelta alkuperäisen asetuksen nro 2007-1873 2 §:n 2 momentin tulkinnasta. Kuitenkin kysymykseen, ovatko direktiivi 1999/37 tai SEUT 34 ja SEUT 36 artikla esteenä sille, että jäsenvaltio vaatii, että esittelyajoneuvojen rekisteröintitodistuksissa on oltava maininta ”esittelyajoneuvo”, jotta sille voidaan saada ympäristöbonus, on vastattava samalla tavalla sekä alkuperäisen että muutetun asetuksen nro 2007-1873 nojalla tehtävän analyysin perusteella. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on vahvistaa, mitä kansallista oikeutta sovelletaan *ratione temporis*.

Direktiivin 1999/37 tulkinta

- 21 Se, ovatko sellaiset kansalliset säännökset unionin oikeuden mukaisia, joissa vaaditaan, että esittelyajoneuvojen rekisteröintitodistuksessa on oltava maininta ”esittelyajoneuvo”, ja joiden soveltamisesta seuraa – kun niitä sovelletaan yhdessä muiden kansallisten säännösten kanssa –, että ainoastaan sellaisille ajoneuvoille, jotka on varustettu rekisteröintitodistuksella, jossa todetaan ajoneuvon olevan luonteeltaan esittelyajoneuvo, voidaan myöntää ympäristöbonus, on tutkittava aluksi direktiivistä 1999/37 jäsenvaltioille seuraavien velvoitteiden valossa.
- 22 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittäin kaikkia kansallisia toimenpiteitä alalla, joka on yhdenmukaistettu tyhjentävästi unionin tasolla, on arvioitava suhteessa kyseisen yhdenmukaistamistoimenpiteen säännöksiin eikä suhteessa primaarioikeuden määräyksiin (ks. asia C-322/01, Deutscher Apothekerverband, tuomio 11.12.2003, Kok., s. I-14887, 64 kohta ja asia C-205/07, Gysbrechts ja Santurel Inter, tuomio 16.12.2008, Kok., s. I-9947, 33 kohta).
- 23 Nyt käsiteltävässä asiassa on kuitenkin selvää, että direktiivillä 1999/37 toteutettu yhdenmukaistaminen ei ollut tyhjentävä. Direktiivissä annetaan jäsenvaltioille lupa – kuten sen liitteessä I olevassa II.7 kohdassa on nimenomaisesti säädetty – sisällyttää rekisteröintitodistuksen I osaan niiden tietojen, jotka rekisteröintitodistuksessa on oltava liitteen I nojalla, lisäksi muita tietoja.
- 24 Edellä mainitun II.7. kohdan mukaisesti direktiivi 1999/37 ei ole esteenä sellaisille kansallisille säännöksille, joissa edellytetään rekisteröintitodistuksen I osassa esitetävän sellaisia tietoja, joilla täydennetään todistuksen pakollisia tietoja, kunhan näillä säännöksillä ei rikota EUT-sopimuksen sääntöjä.

- 25 Näin ollen on tutkittava, ovatko SEUT 34 ja SEUT 36 artikla esteenä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisille kansallisille säännöille.

SEUT 34 ja SEUT 36 artiklan tulkinta

- 26 On palautettava mieleen, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan määrällisiä tuontirajoituksia vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskeva kielto, josta on määrätty SEUT 34 artiklassa, koskee kaikkia jäsenvaltioiden toimenpiteitä, jotka voivat tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoittaa yhteisön sisäistä kauppaa suoraan tai välillisesti (ks. mm. asia C-217/99, komissio v. Belgia, tuomio 16.11.2000, Kok., s. I-10251, 16 kohta; asia C-65/05, komissio v. Kreikka, tuomio 26.10.2006, Kok., s. I-10341, 27 kohta; asia C-54/05, komissio v. Suomi, tuomio 15.3.2007, Kok., s. I-2473, 30 kohta ja asia C-286/07, komissio v. Luxemburg, tuomio 24.4.2008, Kok., s. I-63, 27 kohta). Siten pelkästään se, että maahantuojia saatetaan saada luopumaan saattamasta kyseisiä tavaroita markkinoille tai pitämästä niitä kaupan kyseessä olevassa jäsenvaltiossa, on mainitun maahantuojan kannalta tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitus (em. asia komissio v. Luxemburg, tuomion 27 kohta).
- 27 Lisäksi on niin, että SEUT 34 artiklassa tarkoitettuina ”tuonnin määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavina toimenpiteinä” on pidettävä sellaisia jäsenvaltion toteuttamia toimenpiteitä, joilla on tarkoituksena kohdella epäedullisemmin toisista jäsenvaltioista tuotavia tuotteita tai joilla on tällainen vaikutus, ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia, jotka kansallisten säännösten yhdenmukaistamisen puuttuessa aiheutuvat siitä, että toisista jäsenvaltioista tuotavien ja niissä laillisesti valmistettävien ja/tai kaupan pidettävien tavaroiden on täytettävä toisen jäsenvaltion lainsäädännössä asetetut edellytykset, ja tällaiset toimenpiteet ovat kiellettyjä, vaikka niitä sovelletaan erotuksetta kaikkiin tavaroihin (ks. vastaavasti em. asia Deutscher Apothekerverband, tuomion 67 kohta).

- 28 Pääasiassa on selvää, että kaikki jäsenvaltiot eivät ole säätäneet, että esittelyautojen rekisteröintitodistuksissa on oltava erityinen maininta ”esittelyajoneuvo”. Koska toisista jäsenvaltioista tuoduille esittelyautoille ei kuitenkaan siitä huolimatta, että ne täyttävät Ranskan kansallisessa lainsäädännössä ympäristöbonuksen saannille vahvistetut edellytykset, eli ajoneuvon ikään ja kuntoon sekä sen hiilidioksidipäästöarvoon liittyvät edellytykset, voida myöntää kyseistä bonusta sen takia, ettei rekisteröintitodistuksessa ole tätä erityistä mainintaa, on todettava, että kyseinen maininta on sellainen ympäristöbonuksen myöntämistä koskeva edellytys, joka voi saada jotkut Ranskassa asuvat asianomaiset jättämään tuomatta tähän jäsenvaltioon aikaisemmin muissa jäsenvaltioissa rekisteröityjä esittelyajoneuvoja (ks. analogisesti asia C-297/05, komissio v. Alankomaat, tuomio 20.9.2007, Kok., s. I-7467, 73 kohta ja asia C-170/07, komissio v. Puola, tuomio 5.6.2008, Kok., s. I-87, 44 kohta).
- 29 Vaikka kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan kaikkien esittelyajoneuvojen osalta ja siitä riippumatta, mistä ne ovat peräisin, maininnan ”esittelyajoneuvo” sisältävän rekisteröintitodistuksen esittämistä ympäristöbonuksen myöntämistä varten, vaatimus vaikuttaa eri tavalla esittelyajoneuvoihin sen mukaan, ovatko ne peräisin jäsenvaltiosta, jossa säädetään sellaisen maininnan sisällyttämisestä rekisteröintitodistukseen (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Luxemburg, tuomion 28 kohta).
- 30 Näin on siksi, että vaikka pääasiassa riitautetun lainsäädännön tarkoituksena ei olisikaan kohdella epäedullisemmin toisista jäsenvaltioista tuotavia tuotteita, minkä varmistaminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, se seikka, että maininnan ”esittelyajoneuvo” on oltava esittelyajoneuvojen rekisteröintitodistuksessa, jotta niille voidaan myöntää ympäristöbonus, voi vaikuttaa ostajien käyttäytymiseen ja näin ollen vaikuttaa näiden ajoneuvojen pääsyyn kyseisen jäsenvaltion markkinoille (ks. vastaavasti asia C-110/05, komissio v. Italia, tuomio 10.2.2009, Kok., s. I-519, 56 kohta).

- 31 Vaatimus, jonka mukaan ympäristöbonuksen saamiseksi kyseisen maininnan on oltava maahantuotujen esittelyajoneuvojen rekisteröintitodistuksissa, on näin ollen SEUT 34 artiklassa kielletty tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitus.
- 32 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä kuitenkin ilmenee, että kansallinen lainsäädäntö, jossa on kyse määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavasta toimenpiteestä, voidaan katsoa perustelluksi jonkin SEUT 36 artiklassa luetellun yleistä etua koskevan syyn tai pakottavan vaatimuksen takia. Kummassakin tapauksessa kansallisen säännöksen on oltava sellainen, että sillä voidaan taata sillä tavoiteltavan tavoitteen toteutuminen, eikä sillä saada ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (ks. mm. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 75 kohta; em. asia komissio v. Puola, tuomion 46 kohta ja asia C-421/09, Humanplasma, tuomio 9.12.2010, Kok., s. I-12869, 34 kohta).
- 33 Ranskan hallitus väittää, että pääasiassa kyseessä oleva kansallinen säännös on perusteltu ympäristönsuojelua koskevan tavoitteen ja petostentorjuntaa koskevan tavoitteen takia. Ranskan tasavalta haluaa nimittäin kannustaa tällä säännöksellä hankkimaan vähän saastuttavia autoja, ja koska esittelyautojen oletetaan olevan käytämättömiä tai hyvin vähässä käytössä olleita, ympäristöbonus voidaan maksaa myös sellaisten ajoneuvojen hankintaa varten. Kuitenkin toisin kuin uudet autot, esittelyajoneuvot on jo ensikatsastettu. Sellaisen ajoneuvon ostajan on tästä syystä esitettävä maininnan ”esittelyajoneuvo” sisältävä rekisteröintitodistus todistaakseen, ettei kyse ole käytetystä ajoneuvosta vaan esittelykäytössä olleesta ajoneuvosta.
- 34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansalliset toimenpiteet, jotka saattavat rajoittaa jäsenvaltioiden välistä kauppaa, voidaan perustella ympäristönsuojelua ja petoksentorjuntaa koskevilla tavoitteilla, kunhan nämä toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa niillä tavoiteltuun tavoitteeseen nähden (ks. mm. asia C-265/06, komissio

v. Portugali, tuomio 10.4.2008, Kok., s. I-2245, 38 kohta; em. asia komissio v. Luxemburg, tuomion 38 kohta ja asia C-142/05, Michelsson ja Roos, tuomio 4.6.2009, Kok., s. I-4273, 32 kohta).

- 35 Vaikka vaatimus, jonka mukaan esittelyajoneuvojen rekisteröintitodistuksissa on oltava maininta ”esittelyajoneuvo”, näyttääkin helpottavan sellaisten esittelyajoneuvojen yksilöintiä, joille voidaan myöntää ympäristöbonus, ja se soveltuu näin ollen ympäristönsuojelua ja petostorjuntaa koskevien tavoitteiden saavuttamiseen, on varmistettava, että se on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi eikä ole muita vähemmän rajoittavia keinoja niihin pääsemiseksi.
- 36 Pääasiassa ei ole osoitettu, että kyseinen toimenpide oli tarpeen, koska Ranskan hallitus on myöntänyt kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan, että ympäristöbonus voidaan myöntää toisessa jäsenvaltiossa hankitulle esittelyautolle tätä ajoneuvoluokkaa koskevan erityisen todistuksen tai minkä tahansa muun sellaisen todisteen esittämisen perusteella, josta käy ilmi, että ajoneuvo täyttää ne samat edellytykset, jotka asetetaan kotimaisille esittelyajoneuvoille.
- 37 Näin ollen maininnan ”esittelyajoneuvon” vaatiminen sellaisen ajoneuvon rekisteröintitodistuksessa on vain yksi toimivaltaisten viranomaisten käytettävissä olevista keinoista petosten torjuntaa ja ympäristön suojelua varten.
- 38 Tästä seuraa, että tätä kieltoa on pidettävä liiallisena ja näin ollen suhteettomana tavoiteltuihin päämääriin nähden.

- 39 Edellä olevien seikkojen perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että SEUT 34 ja SEUT 36 artikla ovat esteenä sellaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa kyseisessä jäsenvaltiossa tapahtuvassa maahantuotujen esittelyautojen rekisteröinnissä vaaditaan ympäristöbonuksen myöntämistä varten, että esittelyajoneuvojen ensimmäisessä rekisteröintitodistuksessa on oltava maininta ”esittelyajoneuvo”.

Oikeudenkäyntikulut

- 40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

SEUT 34 ja SEUT 36 artikla ovat esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa kyseisessä jäsenvaltiossa tapahtuvassa maahantuotujen esittelyautojen rekisteröinnissä vaaditaan ”bonus écologique – Grenelle de l’environnement” -nimisen tuen (ympäristöystävällisten ajoneuvojen hankkimista varten myönnettävä tuki) myöntämistä varten, että esittelyajoneuvojen ensimmäisessä rekisteröintitodistuksessa on oltava maininta ”esittelyajoneuvo”.

Allekirjoitukset